

працюючого населення здійснюється, головним чином, через освітній рівень населення та склад сімей. Люди з вищою освітою менше піддаються ризику збідніння, ніж особи із середньою освітою або взагалі неосвічені.

Демографічні чинники необхідно розглядати як сукупність демографічних процесів, що формують специфічну статеву-вікову й соціально-демографічну структуру населення й ведуть до зміни частки тих його категорій, які за своїм соціально-демографічним статусом утворюють групу з обмеженими доходами [3, с. 113].

Подолання такого явища, як бідність, можливе через систему науково-обґрунтованих заходів державного рівня, а саме:

- удосконалити нормативно-правову базу соціальних стандартів шляхом поступового наближення її до європейського рівня та зміцнити працюючу мережу державних органів і недержавних структур, які забезпечують моніторинг і виконання цих стандартів;
- законодавством чітко визначити цільові соціальні виплати та категорії населення, які їх отримують;
- посилити державне регулювання процесів формування й розподілу доходів та зміцнення позицій середнього класу;
- розв'язати проблему оцінки збалансованості між купівельною спроможністю заробітної плати та зростанням цін;
- збільшення рівня як мінімальної заробітної плати, так і середньої заробітної плати в Україні, яка була, адекватною росту цін [4, с. 23].

Література

1. Гвелесіані А.Г. Диференціація грошових доходів населення: аналіз, прогноз та механізм регулювання: [монографія] / А.Г. Гвелесіані, 2008. – 155 с.
2. Ліанова Е.М. Соціальні проблеми і соціальні важелі конкурентоспроможності української економіки. – 2008. - №2.
3. Демографічні чинники бідності (колективна монографія) / За ред. Е.М. Ліанової, 2009. – 184 с.
4. Мазурок П. Державні заходи щодо регулювання диференціації доходів населення і зниження бідності // Україна: аспекти праці. – 2010. – №6.

Посипайко Л.Ю., ст. гр. ОА-10
Кіровоградський національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність обраної теми обумовлена необхідністю підвищення рівня розвитку сільського господарства України, виходу сільськогосподарських підприємств з кризи.

Мета даної роботи полягає у визначенні основних проблем функціонування сільськогосподарських підприємств країни та шляхів їх вирішення.

Проблеми підвищення ефективності функціонування аграрного сектору досліджували такі вчені, як В. Криворучко, П. Макаренко, М. Малік, В. Месель-Веселяк, О. Могильний, В. Муковіз, В. Рульєв, П. Саблук, І. Червен, В. Шовкалюк, Б. Панасик, О. Школьний, Д. Юданов та інші.

За результатами досліджень, основною проблемою політики у галузі АПК вважається система оподаткування для сільгоспвиробників. Уряд обкладає аграріїв податками замість того, щоб надавати підтримку. Крім того, протягом останніх років в Україні активно зменшився експорт, а на ринку переважали імпорتنі товари, що зокрема й спричинило кризу споживання вітчизняних продуктів. Зниження попиту призвело до знищення низки аграрних підприємств практично в усіх регіонах країни. Поряд з цим в Україні спостерігається найбільше зростання цін на продовольство серед країн СНД. Це пояснюється збільшенням світових цін та збільшенням бюджетних виплат. Внаслідок невідповідності техніки і низької фондоозброєності праці, яка є в 3 рази менша, ніж в США, в Україні низька продуктивність праці. Вже багато десятиріч продуктивність праці в сільському господарстві України складає 20-25% рівня США. Наслідком низької ефективності сільськогосподарського виробництва є стан і характер повільних змін у виробничих відносинах, які стримують розвиток продуктивних сил, в тому числі і ресурсного потенціалу. Ще одним гальмівним явищем в аграрному секторі є те, що матеріально-технічне забезпечення країни практично не відповідає ринковим умовам. Особливо гостро постає проблема некерованості агротехсервісною службою в пікові періоди, коли забезпечення сільськогосподарського виробництва запасними частинами, ремонтними засобами, паливо-мастильними матеріалами, а також новою технікою стає винятково актуальним [2, с. 115].

Складними залишаються питання формування цін на продовольчі товари. Сьогодні на зростання споживчих цін на продукти харчування в Україні впливають переробна галузь, оптова та роздрібна торгівля, а не вартість сировини.

Таким чином, зменшення інвестицій, падіння виробництва в національному АПК і зменшення споживання вітчизняних продовольчих товарів є однією з важливих причин подальшої деградації та занепаду аграрного сектора України, зношення й руйнування його потенціалу, падіння ефективної родючості ґрунтів, зменшення вмісту в них гумусу і падіння врожайності навіть на високородючих чорноземах. Україна починає втрачати цю велику

конкурентну перевагу. Структурна розбалансованість і дефіцит окремих виробничих ресурсів, насамперед, матеріально-технічних й енергетичних, призводять до неефективного використання навіть того, що ще збереглося і функціонує. Внутрішній агропродовольчий ринок України постійно поповнюється продуктами харчування закордонного виробництва, які досить часто завозяться контрабандою, нерідко сумнівної якості, з понаднормативним вмістом шкідливих інгредієнтів та простроченим терміном зберігання, що негативно позначається на здоров'ї української нації. Все це переконливо свідчить: нашій державі вкрай необхідна національна агропродовольча доктрина [3, с. 207].

Першим заходом, який може позитивно вплинути на розвиток АПК України є поліпшення якості вітчизняної продукції та конкурентоспроможності. Таким чином необхідно удосконалювати систему техніко-технологічних і агротехнічних заходів виробництва продукції та її збуту, впроваджувати у виробництво нові енергозберігаючі технології вирощування, транспортування, зберігання, переробки й реалізації продукції; здійснювати належний контроль за якістю продукції на всіх етапах її виробництва і збуту, впроваджувати у виробництво нові високоврожайні сорти та гібриди сільськогосподарських культур і високопродуктивні породи.

Отже, в умовах конкуренції аграрні підприємства України зможуть успішно функціонувати лише тоді, коли постійно дбатимуть про поліпшення якості продукції та задоволення платоспроможного попиту споживачів.

Серед важливих чинників підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції є її собівартість, що вимагає зниження витрат на виробництво. Щоб агропромислове виробництво було беззбитковим і конкурентоспроможним необхідно поліпшувати матеріально-технічну базу суб'єктів господарювання, впроваджувати у виробництво енерго- й ресурсозберігаючі технології. Нині, в умовах ринкової економіки зможе конкурувати зі світовими аналогами лише високоякісна продукція, яка матиме низьку собівартість.

Щоб підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції необхідно здійснити низку заходів. Зокрема, створити умови для стабілізації та нарощування виробництва сільськогосподарської продукції; накласти мораторій на імпорт продовольства; кошти, які використовуються для закупівлі сировини й матеріально-технічних ресурсів у інших країнах, спрямувати на інвестування власного товаровиробника; встановити суворий контроль за регулюванням економічного механізму господарювання в агропромисловому комплексі; встановити ціни на сільськогосподарську продукцію, які б не лише відшкодували понесені на її виробництво витрати, а й забезпечували б певну масу прибутку для розширеного відтворення;

впровадити державну підтримку всіх суб'єктів виробництва незалежно від форм господарювання; установити систему пільг для окремих видів сільськогосподарської продукції, зменшити податковий тиск на аграріїв; відновити інтеграційні процеси сільського господарства з переробними та торговими організаціями [1, с. 91].

Отже, найголовнішими чинниками підвищення конкурентоспроможності продукції є якість, собівартість і ціна реалізації продукції. Вони впливають на рівень конкурентоспроможності продукції, а тому повинні мати оптимальне економічно обґрунтоване співвідношення. Необхідно враховувати й чинники непрямої дії, такі як продуктивність праці, матеріально-технічне забезпечення, спеціалізація виробництва, економічна політика держави, оскільки вони також впливають на конкурентоспроможність продукції. При цьому без втручання держави при розв'язанні проблеми підвищення конкурентоспроможності виробництва сільськогосподарської продукції не обійтися.

Література

1. Кузьмін О.Є. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: [підручник] / Кузьмін О.Є., Горбаль Н.І. - Львів: Компакт - ЛВ, 2006. - 304 с.
2. Маренич Т.Г. Трансформація та механізми економічного регулювання агроформувань: питання теорії, методології, практики. Монографія. Харків: ТОВ «ЕДЕНА», 2006. – 413 с.
3. Копистко О.В. Теоретичні основи конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств // Економіка АПК. - 2010. - №1. - 154 с.

Саравас В.О., магістрант гр. ЕП
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

НЕОБХІДНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ МАРКЕТИНГУ

На ринку України, на жаль, все ще чимало компаній, які зосереджують свої зусилля на заходах штучного формування попиту. Вони майже не звертають увагу на потреби споживачів, адже маркетингові дослідження коштують дуже дорого і є ризик, що витрати на них будуть невиправданими. Ускладненість застосування ментально ближчої українцям соціально орієнтованої концепції маркетингу відносин зумовлена також потребою реорганізації не лише виробничо-збутової діяльності підприємства, а і його внутрішньої структури для зосередженості на споживачах як центральній фігурі маркетингу відносин.

Недоліки інструментального маркетингу, проблеми етичного